

*De viceminister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand*

*Vlaamse minister van Financiën,
Begroting, Werk,
Ruimtelijke Ordening en Sport*

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

**Betreft : Invoering van de elektronische facturatie bij de diensten van de
Vlaamse overheid en de Vlaamse instellingen.
(e-Invoicing)**

Inhoud

1. Managementsamenvatting	2
2. De Impact op het bedrijfsleven	4
2.1 Elektronisch factureren en het bedrijfsleven: een groeipotentieel	4
2.2 Een belangrijke administratieve vereenvoudiging	4
2.3 Een uniform facturatieproces	6
2.4 Tijdige betaling	6
2.5 De kostprijs voor het bedrijfsleven en het belang van een gestandaardiseerde overdracht van de factuurinformatie	6
3. De impact op de overheid	7
3.1 Een belangrijke efficiëntieverhoging	7
3.2 E-invoicing als beleidsinstrument	8
3.3 Goed financieel beheer	9
3.4 De complexiteit van de financiële omgeving van de Vlaamse overheid	9
4. Strategische en operationele doelstellingen	11
4.1 Strategische doelstellingen	11
4.2 Operationele doelstellingen	12
5. Monitoring en rapportering	13

6.	Aanvang van het project.....	14
6.1	Politiek en ambtelijk draagvlak	14
6.2	Het e-invoicingplatform.....	14
6.3	OraFin als voortrekker	16
6.4	Communicatie en sensibilisering van het bedrijfsleven	17
6.5	Aansturing van het project.....	18
7.	Budgettaire impact	18
8.	Impact lokale overheden	19
9.	Advies van het College Ambtenaren-generaal.....	19
10.	Advies van de Inspectie van Financiën	19
11.	Bespreking van de adviezen	20
12.	Voorstel van beslissing	24
	Bijlage 1: Situering en aanleiding voor e-invoicing	25
	Bijlage 2: Definitie van e-invoicing, reikwijdte en juridisch kader	25
	Bijlage 3: E-Invoicing in Europa	25
	Bijlage 4: Van papier naar digitaal.....	25
	Bijlage 5: Het e-invoicing platform.....	25

1. Managementsamenvatting

Bij e-invoicing¹ gebeurt er een geautomatiseerde *elektronische uitwisseling van factuurinformatie* tussen het bedrijf en de overheid². Zowel de digitalisering van deze *aanlevering*, als de digitale *verwerking* van deze factuurinformatie valt onder de reikwijdte van e-invoicing.

De *Europese Commissie* ontvangt haar facturen digitaal en roept lidstaten en regio's op om dit voorbeeld te volgen.³ Met deze digitalisering van het facturatieproces kunnen overheden, op verschillende beleidsniveaus, het goede voorbeeld geven en de invoering van e-invoicing door bedrijven aanzwengelen.

Er is de Europese beleidsdoelstelling om tegen 2020, 50% van de facturen elektronisch af te handelen. De Europese entiteit voor e-procurement lanceert het gebruik van e-invoicing als de belangrijkste doelstelling voor de komende jaren.

Het federale bestuursniveau lanceerde een concreet project om een e-invoicing platform te installeren en biedt samenwerking met de andere bestuursniveaus aan.

¹ Zie Bijlage 2: [Definitie van e-invoicing, reikwijdte en juridisch kader](#)

² Zie Bijlage 1: [Situering en aanleiding voor e-invoicing](#)

³ Zie Bijlage 3: [E-invoicing in Europa](#)

In OraFin, als belangrijkste financieel systeem van de Vlaamse overheid, plant het IVA Centrale Accounting een optimalisering van de financiële processen door middel van intelligente scanning. Een automatisering van de aanlevering en verwerking van de factuurinformatie door middel van een e-invoicing platform kan deze optimalisatie versterken.

Met de toepassing van de Europese Richtlijn 2011/7/EU over de bestrijding van de betaalachterstand, wordt de betaaltermijn teruggebracht naar 30 dagen. Willen we, als gevolg van de inwerkingtreding van deze nieuwe betaaltermijnen vanaf 16 maart 2013, vermijden dat de betaalachterstand nog toeneemt in de Vlaamse overheid is daadkracht geboden.

De vermindering van de administratieve lasten voor *het bedrijfsleven* en de mogelijkheid om te komen tot een uniform en digitaal factuurproces naar alle klanten van het bedrijf zijn belangrijke voordelen voor de ondernemingen. Bovendien krijgt met deze digitalisering het bedrijf een grotere garantie dat haar factuur tijdig betaald wordt.

De *Vlaamse overheid* heeft alle belang om een digitale aanlevering en verwerking van de facturen op te zetten. Dit verbetert haar financieel beleid en draagt bij aan transparantie. Deze digitalisering vermindert de beheerskosten van haar financiële processen. Tot slot levert e-invoicing de Vlaamse overheid een beleidsinstrument aan, waarmee zij haar betaalimago drastisch kan verbeteren. Zij stimuleert ook het elektronisch afhandelen van het betaalproces in de 'business-to-business'- en de 'business-to-government'-omgeving.

Het opzetten van e-invoicing is een uitdaging omdat de Vlaamse overheid met tal van financiële systemen werkt. Bovendien is het aangewezen een e-invoicing platform te gebruiken dat aansluit bij de standaarden van de andere (Europese, federale en lokale) bestuursniveaus.

Volgende twee ambitieuze strategische doelstellingen zijn geformuleerd:

1. Er wordt gestreefd om alle facturen, gericht aan de diensten van de Vlaamse overheid en aan de Vlaamse Instellingen, digitaal aan te leveren én digitaal te verwerken vanaf 1.1.2017.
2. Door de digitalisering van het betalingsproces realiseert de Vlaamse overheid en de Vlaamse Instellingen een maximaal aantal betalingen binnen de wettelijke betaaltermijn. Tegen 1.1.2015 is deze tijdige betaling maximaal.

Deze strategische doelstellingen worden in vier doelstellingen geoperationaliseerd.

Van bij de aanvang van dit project is een professionele rapportering in het kader van B.I.V.O. opgezet. Het laat toe de voortgang aan de hand van vier indicatoren op te volgen, te communiceren en bij te sturen.

De complexiteit en omvang van dit project noodzaakt een politiek en ambtelijk draagvlak en een stapsgewijze uitrol met optimale benutting van bestaande (Europese en federale) mogelijkheden. Het project wordt aangestuurd door het Departement Bestuurszaken en het IVA Centrale Accounting, respectievelijk onder de bevoegdheid van de minister voor Bestuurszaken en de minister van Financiën en Begroting.

2. De Impact op het bedrijfsleven

2.1 Elektronisch factureren en het bedrijfsleven: een groeipotentieel

Uit onderzoek blijkt dat Belgische bedrijven in de “*business-to-business*”-omgeving dit elektronisch factureren reeds opzetten.

In een overzicht van *Eurostat* over de periode van 2007-2010 over het aantal bedrijven dat e-facturen verzendt of ontvangt scoort België ruim boven het Europese gemiddelde. 39% van de Belgische bedrijven hebben in 2010 een elektronische factuur verzonden of ontvangen. Enige voorzichtigheid is echter geboden. Ook een factuur in de e-mail of een factuur als pdf-bijlage beschouwt men in deze enquête als elektronische facturatie. Bovendien telt een bedrijf dat éénmalig één factuur op deze wijze verstuurd of ontvangen heeft mee in de statistiek.

Uit gegevens van 2011 van *Eurostat* over de Belgische bedrijven die e-facturen ontvangen en verzenden in een formaat dat automatische verwerking mogelijk maakt, blijkt dat 10% van de Belgische bedrijven e-facturen, die automatische verwerking toelaten, *verzendt*. Meer dan 40% van de Belgische bedrijven *verzendt of ontvangt* automatisch verwerkbare e-facturen. Het grote verschil tussen ‘verzenden’ en ‘verzenden of ontvangen’ is waarschijnlijk te verklaren doordat enkele grote bedrijven veel klanten hebben.

Dit cijfer is een goede indicatie voor het aantal bedrijven dat geïnteresseerd is in deze automatische verwerking van facturen.

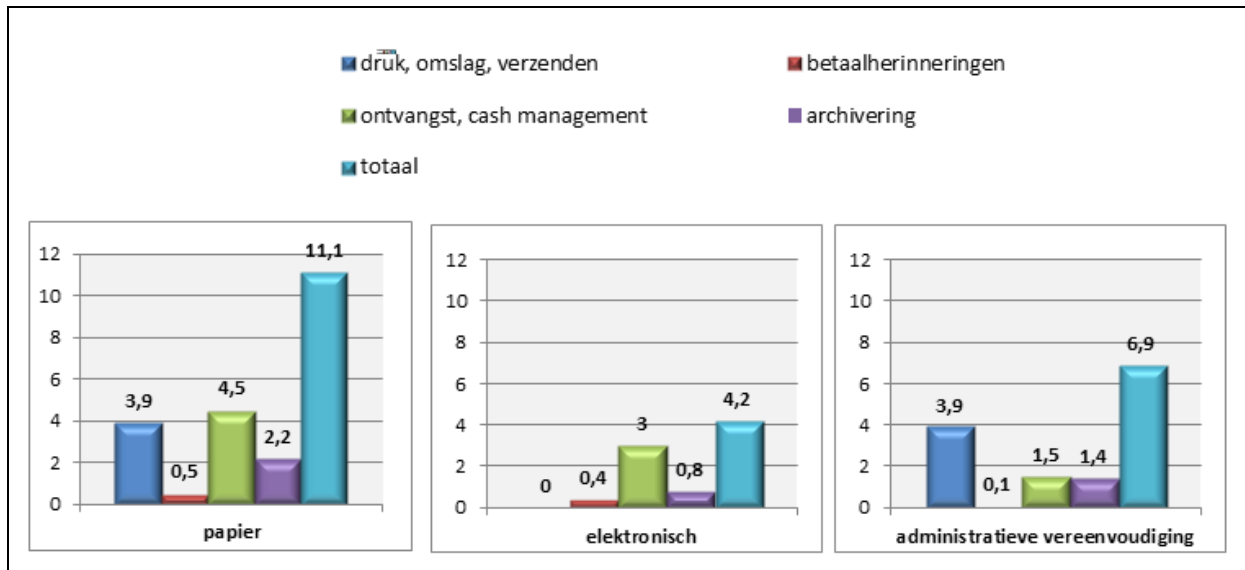
Tussen bedrijven onderling blijft e-invoicing vandaag dus toch nog eerder beperkt, maar dit betekent ook dat er duidelijk groeipotentieel aanwezig is in het elektronische facturatieverkeer in de “*business-to-business*” omgeving.

Het “*business-to-government*” elektronische facturatieverkeer is vandaag, op enkele uitzonderingen na, onbestaande.

Er is een opportuniteit aanwezig om het Vlaamse beleid voor digitalisering van de ontvangst en verwerking van facturen zodanig op te zetten dat er meteen ook een zeer sterke stimulans uitgaat om *alle* facturatieverkeer – zowel naar overheden, als tussen bedrijven onderling – elektronisch te organiseren.

2.2 Een belangrijke administratieve vereenvoudiging

Het voordeel voor het bedrijf dat haar facturen elektronisch zou kunnen verzenden naar de overheid is de administratieve vereenvoudiging. De kostprijs voor de afhandeling van de factuur aan de zijde van de onderneming vermindert met maar liefst 62%.

Figuur 1: De administratieve last van de papieren en elektronische procedure en de administratieve lastenvermindering, per deelproces en getotaliseerd, in €. (bron: www.billentis.com)

De administratieve kost van de papieren factuur bedraagt 11,1 €. Voor de elektronische factuur bedraagt dit 4,2 €. De administratieve lastenvermindering per factuur is dus 6,9 €.

Voor het geheel van de leveranciers gekend in OraFin bedraagt deze administratieve lastenvermindering 1.656.000 € (240.000 facturen x 6.9 €) op jaarbasis. Als het aantal manueel te verwerken facturen in de Vlaamse overheid geraamd wordt op 700.000, dan bedraagt de administratieve lastenvermindering voor de bedrijven, voor hun facturatie naar de Vlaamse overheid, 4.830.000 €.

Voor een bedrijf is het uiteraard belangrijk deze vereenvoudiging in te schatten op het niveau van de onderneming

De grootste leverancier van OraFin telt 8.338 facturen. In het veronderstelde scenario is dit een administratieve lastenvermindering van 57.532 €. De 22 grootste leveranciers hebben meer dan 1.000 facturen. Voor deze leveranciers bedraagt de jaarlijkse lastenvermindering minimaal 6.900 €.

Bovendien kan verondersteld worden dat de digitale aanlevering van facturen naar de overheid ook betekent dat dit bedrijf haar facturatieproces naar al haar klanten zal digitaliseren. Afhankelijk van het aantal klanten in de 'business-to-business'-omgeving van dit bedrijf zal de administratieve vereenvoudiging dus een veelvoud zijn.

De Dienst voor Administratieve Vereenvoudiging van het federale bestuursniveau relateert evenwel deze administratieve vereenvoudiging. Zij brengt de uitgespaarde kosten per factuur terug tot 1,84 €.

2.3 Een uniform facturatieproces

Bedrijven die vandaag elektronisch facturen naar andere bedrijven zijn verplicht een papieren facturatieproces aan te houden naar de overheid. Mogelijk is dit een rem op een algehele digitalisering van facturen. Een bedrijf dat voor de overheid werkt weet immers dat zij steeds moet gebruik maken van de papieren stroom en zal minder geneigd zijn enkel voor haar *business-to-business* deze automatisering in te voeren. Van zodra de overheid echter aanstuurt op het elektronisch ontvangen van facturen, betekent dit dat een bedrijf gemotiveerd zal zijn om haar facturatieproces voor al haar klanten te digitaliseren. Op deze wijze ontstaat een uniform elektronisch proces en levert de overheid een belangrijke bijdrage in het versnellen van een algehele elektronische facturatie.

Een digitaal, uniform proces betekent meteen ook dat een bedrijf in staat is haar facturatie beter te beheren en op te volgen. Het is duidelijk dat dit het bedrijfsleven ten goede komt. Vandaag worden 41% van de facturen tussen bedrijven immers te laat betaald.

2.4 Tijdige betaling

Alhoewel bedrijven beroep kunnen doen op verwijlinteressen wanneer de overheid hun factuur te laat betaalt, moeten worden opgemerkt dat dit geen standaardwerkwijze is. Bedrijven durven vaak niet aandringen op verwijlinteressen omdat zij de overheid als een goede klant beschouwen. Tal van bedrijven lijden dus wel degelijk onder een slecht betalende overheid. Voor 2011 gold dat 1 op de 5 facturen bij de Vlaamse overheid te laat betaald werd. De uiterlijke betaaltermijn werd gemiddeld met 33 dagen overschreden.

Een tijdige betaling zou de ideale stimulans zijn om bedrijven te overtuigen elektronisch te factureren.

Zoals e-notification staat voor *toegankelijke* overheidsopdrachten, e-tendering overheidsopdrachten *transparant* maakt, kan e-invoicing voor het bedrijfsleven synoniem worden met *tijdige betaling*.

2.5 De kostprijs voor het bedrijfsleven en het belang van een gestandaardiseerde overdracht van de factuurinformatie

De UEAPME (Europese lobby-organisatie voor zelfstandigen en KMO's) waarschuwt in haar Newsflash van 18 januari 2013 voor onvermijdelijke extra kosten, die doorgerekend zullen worden naar KMO's als gevolg van het gebruik van verschillende nationale systemen voor e-invoicing, wanneer de Europese Commissie e-invoicing als de standaard werkwijze zal opleggen. De enige oplossing ziet ze in een unieke Europese standaard. UNIZO deelt mee dat ze het standpunt van het UEAPME onderschrijft.

De bezorgdheid naar de kostprijs keert ook terug bij VOKA. Zij stipt het belang van een *betaalbaar* e-invoicingsysteem voor het bedrijfsleven aan.

Deze bekommernissen zijn terecht, maar moeten ook gerelativeerd worden. Elektronische overdracht van factuurinformatie bij de Vlaamse overheid moet met dezelfde standaarden werken als een federale en Europese digitale facturatie. Dit spreekt voor zichzelf. Een bedrijf dat facturen stuurt naar een federale overheidsdienst moet dit op een gelijkaardige wijze kunnen doen als elektronische facturatie naar een entiteit van de Vlaamse overheid. Bovendien is het belangrijk deze standaardisatie ook te veralgemenen naar lokale besturen.

Een bedrijf dat toch zelf een eigen koppeling wenst op te zetten tussen haar financieel systeem en een centraal e-invoicingplatform moet rekenen op een gemiddelde kostprijs van 20.000 euro. Wanneer deze kost in de balans gelegd wordt met de uniformisering, de administratieve vereenvoudiging en een snellere betaling is het duidelijk dat dit voor grotere bedrijven een terugverdienbare investering is.

Voor de middelgrote en kleine ondernemingen moet gewezen worden op de belangrijke rol die intermediaire private dienstverleners kunnen spelen bij het tot stand brengen van een koppeling tussen de financiële systemen van deze bedrijven en een e-invoicingplatform. Het maakt dat deze koppelingen gemakkelijker herbruikbaar zijn en dus goedkoper worden. Drie intermediaire actoren zijn reeds gekoppeld aan het e-invoicingplatform van de Europese Commissie (e-prior): Basware (Certipost), B2Boost en Advalvas Solutions. UnifiedPost, Isabel-Zoomit, Babelway en Optipost zijn eveneens actief in België maar hebben evenwel nog geen connectie naar dit platform.

Het is duidelijk dat een samenwerking met deze intermediaire en private dienstverleners, voor de middelgrote en kleine ondernemingen, belangrijk zal zijn.

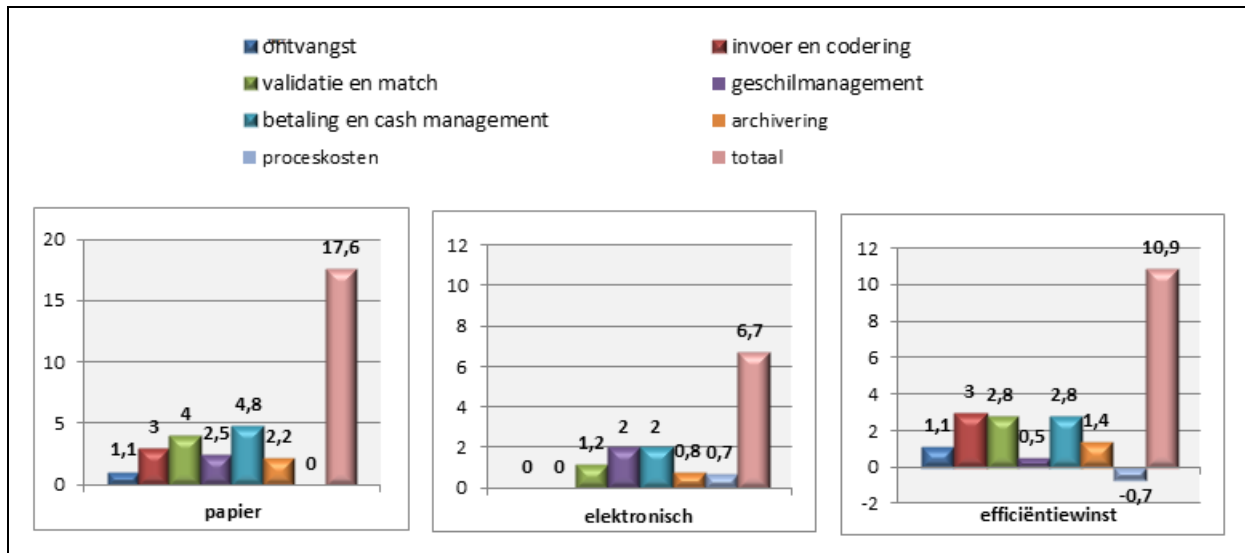
Bovendien zal een e-invoicingplatform ook een eenvoudige webtoepassing moeten hebben waar bedrijven, met een beperkt aantal facturen, rechtstreeks de factuurinformatie zullen kunnen invoeren.

3. De impact op de overheid

3.1 Een belangrijke efficiëntieverhoging

Aan de zijde van de overheid is er de vermindering van de beheerskosten van het facturatieverwerkingsproces. Bij overheden gaat het bovendien om grote hoeveelheden facturen, waardoor de efficiëntiewinst bij digitalisering omvangrijk is.

Voor de verwerking van de facturen die in OraFin opgenomen zijn (240.000 in 2012) kan deze vermindering van de beheerskosten geraamd worden op 2.616.000 € (240.000 x 10.9€) op jaarbasis. Een voorzichtige raming voor de ganse Vlaamse overheid, gebaseerd op 700.000 facturen, resulteert in een efficiëntiewinst van 7.600.000 €. De Federale Dienst voor Administratieve Vereenvoudiging maakte een meer voorzichtige berekening van deze impact voor 1.163.506 facturen van de FOD's. Zij kwam op een besparing van 7.551.153 €.

Figuur 2: Beheerskost van het (papieren en digitale) factuurproces en de efficiëntiewinst (verschillende deelprocessen en getotaliseerd, in €)

Ongeacht de berekeningswijze en rekening houdend met de nuancering dat er steeds een inhoudelijk verificatieproces voorafgaand aan de factuur noodzakelijk blijft, blijkt alleszins dat de digitalisering van de ontvangst en de verwerking van de facturen bij overheden een grote impact heeft.

Het zal een uitdaging zijn deze impact op de inzet van de financiële medewerkers goed in te schatten, te beheren en eventueel begeleidende maatregelen te nemen.

3.2 E-invoicing als beleidsinstrument

E-invoicing creëert voor de beslissingsnemers een instrument om beleid te voeren. Het is dan ook een opportuniteit om dit beleidsinstrument effectief in te zetten. Dit kan op meerdere manieren.

De Vlaamse overheid als stimulator voor een algehele digitale afhandeling van facturen.

De Vlaamse overheid die aan het bedrijfsleven vraagt digitale facturen aan te leveren, stimuleert deze bedrijven om een algehele overstap te doen naar e-invoicing, ook in de 'business-to-business'-omgeving. Voor bedrijven is deze manier van werken immers uniform en biedt ze economische voordelen. De Vlaamse overheid moedigt op deze wijze toenemende digitalisering en efficiëntie aan tussen bedrijven, en tussen bedrijven en overheden.

De Vlaamse overheid als correcte betaler

De Vlaamse overheid heeft een slecht betaalimago. In 2011 werden 1 op de 5 facturen te laat betaald. De gemiddelde overschrijding van de uiterlijke betaaldag bedroeg 33,7 dagen. In 2012 betaalde zij 5,125 miljoen euro verwijlrenten als gevolg van vorderingen op een deel van haar te laat betaalde facturen.

Het in stand houden van de huidige manier van werken met de nieuwe wettelijke – en kortere – betaaltermijnen zal dit imago mogelijk nog verslechteren.

Het is dan ook aangewezen om e-invoicing als een instrument te hanteren om resoluut dit slechte betaalimago te verhelpen. Het is zelfs aangewezen dit negatieve imago om te keren naar dat van een Vlaamse overheid als een correcte betaler.

Wanneer een overheid het inkorten van de betalingstermijn van het gros van haar facturen als beleidsinstrument hanteert geeft ze *de facto* een belangrijke financiële injectie in haar economie. Als vandaag de overheid al haar facturen op 60 dagen betaalt en vanaf een bepaalde datum dit terugbrengt tot 30 dagen, betekent dit dat zij 1/12 van het totale jaarlijkse factuurbedrag in de Vlaamse economie inbrengt. Natuurlijk kan dergelijke ingreep slechts eenmalig gebeuren, maar de kost van deze “steun”-maatregel is beperkt tot de intrestderiving van het betreffende bedrag voor één maand.

3.3 Goed financieel beheer

Naast de efficiëntieverbetering creëert e-invoicing de mogelijkheid om de duur van de betalingstermijn te beheren. Het project geeft informatie over de status van de factuur en draagt op deze wijze bij tot een noodzakelijke transparantie.

Voor de facturen die elektronisch toekomen en behandeld worden, zal de overheid in staat zijn om in een financieel systeem een onderscheid te hanteren tussen de verificatie- en de betalingstermijn. Het is de betalingstermijn die optimaal kan gereduceerd worden. Maar het spreekt voor zich dat ook initiatieven nodig zijn om deze verificatietermijn te beheren.

Uit een analyse van het Agentschap Centrale Accounting blijkt dat bij 20 à 30% van de facturen die in 2012 te laat betaald werden het aantal dagen tussen de factuurdatum en de invoerdatum in het financieel systeem tussen de 30 en 45 dagen ligt. Het is duidelijk dat een efficiënt verwerkingsproces na invoering van de factuur in het financieel systeem, niet voldoende zal zijn om tot een goed beheerd facturatieproces te komen. Alle processen die deze verlate invoer in het financieel systeem verklaren zullen een grondige analyse, evaluatie en aanpassing moeten krijgen.

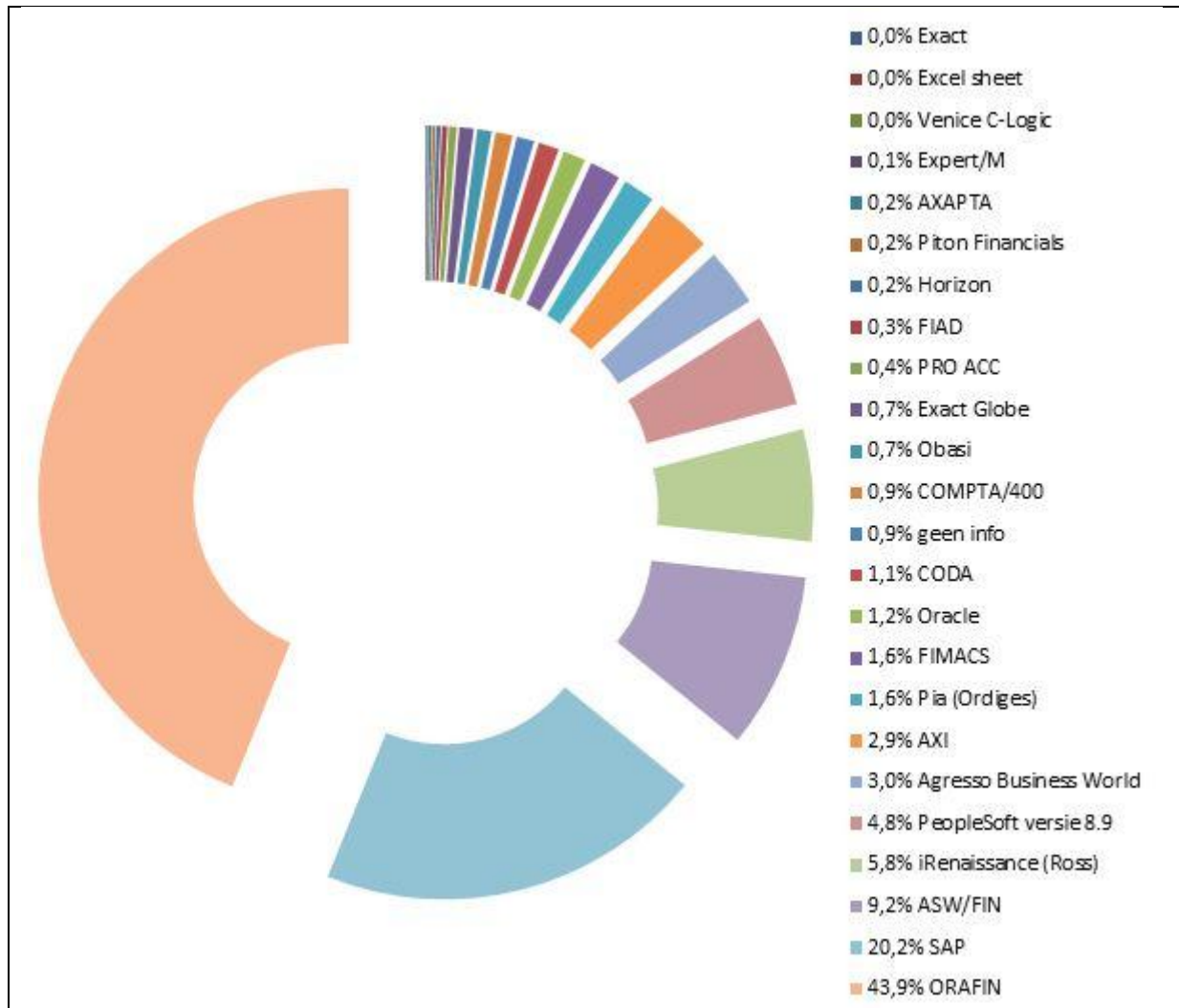
Het gebrek aan transparantie en doorzicht bemoeilijkt vandaag in belangrijke mate de oplossing van dit probleem. De digitalisering van de factuurstroom zal exacte informatie kunnen geven over de status van de ontvangen factuur. Door goede monitoring en rapportering kan de status van de ontvangen factuur informatie verschaffen over een dreigende laattijdige betaling waardoor de manager tijdig kan ingrijpen.

3.4 De complexiteit van de financiële omgeving van de Vlaamse overheid

De Vlaamse overheid maakt gebruik van *meer dan twintig financiële systemen*. Weliswaar is OraFin het belangrijkste en moet het zonder twijfel het voortouw nemen in dit project. Bovendien heeft de leverancier, die zijn factuurinformatie geautomatiseerd moet aanleveren,

geen boodschap aan de complexiteit van de overheid en *de verschillende bestuursniveaus*. Een Vlaamse entiteit zal ook geconfronteerd worden met de elektronische afhandeling van facturen van *buitenlandse leveranciers*.

Al deze elementen maken dat e-invoicing opgezet wordt in een complexe omgeving. De onderstaande grafiek toont de verdeling van het aantal facturen over de verschillende financiële systemen die in gebruik zijn in de Vlaamse overheid.

Figuur 3: Aantal facturen per financieel systeem (procentueel, voor het jaar 2010)

Voor het jaar 2010 ontvingen de financiële systemen van de Vlaamse overheid 814.284 facturen. OraFin verwerkte er daarvan 357.223. Niet alle verrichtingen zijn echter manueel van aard. (Zie bijlage 2.)

In 2012 bedroeg het aantal *manueel* te verwerken facturen in OraFin 240.000. Deze waren afkomstig van ruim 32.000 leveranciers. 72% van de facturen was voor rekening van (slechts) 10 % van de leveranciers, terwijl 20% van de leveranciers 81.6% van het totaal aantal ingediende facturen voor zich nam.

De standaardisatie van de factuurinformatie en –overdracht over alle overheden heen zal bijgevolg heel erg belangrijk zijn. Bovendien zou aan bedrijven toch het perspectief moeten

kunnen gegeven worden dat – na een overgangperiode – de elektronische aanlevering en afhandeling van de factuur de standaardprocedure zal worden. Om dit voor de gehele Vlaamse overheid te garanderen zal coördinatie en aansturing belangrijk zijn.

4. Strategische en operationele doelstellingen

Om de ideale, digitale omgeving, waarin de overdracht en verwerking van de factuurinformatie gebeurt, te bereiken, zijn ambitieuze strategische en operationele doelstellingen noodzakelijk⁴.

4.1 Strategische doelstellingen

Twee strategische doelstellingen realiseren e-invoicing.

Strategische doelstelling 1:

Er wordt gestreefd om alle facturen, gericht aan de diensten van de Vlaamse overheid en aan de Vlaamse Instellingen, digitaal aan te leveren én digitaal te verwerken vanaf 1.1.2017.

Deze doelstelling houdt in dat, aan overheidszijde én ondernemingszijde, alle facturen automatisch aangeleverd worden naar een e-invoicingplatform en vervolgens naar een financieel systeem. Ook de verwerking gebeurt automatisch.

Alle leveranciers maken gebruik van een centrale dienstverlener, die geconnecteerd is met het e-invoicingplatform, of dragen hun factuurinformatie zelf geautomatiseerd over aan dit platform.

Deze doelstelling is ambitieus. Het betekent dat Vlaanderen zich aansluit bij de Scandinavische landen en de komende drie jaar de lat hoog legt.

Strategische doelstelling 2:

Door de digitalisering van het betalingsproces realiseren we een maximaal aantal betalingen binnen de wettelijke betaaltermijn. Tegen 1.1.2015 is deze tijdige betaling maximaal.

Deze doelstelling houdt in dat door de digitalisering het naleven van de wettelijke verificatietermijn, als de wettelijke betaaltermijn voor alle facturen veel beter nageleefd kan worden.

Deze overschrijding ligt vandaag boven de 20%. Een systematische rapportering van het overschrijden van de betaaltermijnen laat toe deze doelstelling te monitoren.

Vanzelfsprekend zal het maximaliseren van de tijdige betaling de verwijlinteressen sterk terugdringen.

⁴ Zie bijlage 4 en 5, van papier naar digitaal, het e-invoicingplatform.

Ook deze doelstelling is ambitieus. Het houdt in dat leidend ambtenaren van de diensten van de Vlaamse overheid en de Vlaamse Instellingen hun financiële processen evalueren en optimaliseren.

4.2 Operationele doelstellingen

Vier operationele doelstellingen zijn geformuleerd om dit strategisch perspectief te bereiken.

Operationele doelstelling 1

In alle bestekken van de overheidsopdrachten van de Vlaamse overheid wordt, met betrekking tot de betaalwijze, opgenomen dat vanaf 1.1.2015 het toegestaan is factuurinformatie digitaal over te dragen naar de aanbestedende overheid door middel van het e-invoicingplatform. Vanaf 1.1.2017 wordt opgenomen dat factuurinformatie digitaal maximaal moet overgedragen worden aan dit platform.

(Het via e-mail verzenden van een PDF-factuur wordt *niet* als digitale overdracht beschouwd.)

Operationele doelstelling 2

Alle leidend ambtenaren van de diensten van de Vlaamse overheid en de Vlaamse instellingen hebben tegen 1.1.2015 hun financiële processen geoptimaliseerd, zodat hun entiteiten in staat zijn:

- a) Digitaal aangeleverde factuurinformatie te ontvangen én deze digitaal te verwerken.
- b) De wettelijke betaaltermijnen (én verificatietermijnen) strikt na te leven.

Operationele doelstelling 3

Vanaf 1.1.2015 werken alle diensten van de Vlaamse overheid en de Vlaamse Instellingen met een financieel systeem dat een connectie heeft met het e-invoicingplatform.

Operationele doelstelling 4

Tegen 1.1.2014 wordt een e-invoicingplatform opgezet waarop de eerste facturen kunnen toekomen en doorgestuurd worden naar OraFin. Het IVA Centrale Accounting voorziet een connectie tussen OraFin en het e-invoicingplatform.

<i>Strategische doelstelling</i>	<i>timing</i>	<i>Operationele doelstelling</i>	<i>timing</i>
(1) Maximaal aantal facturen zijn digitaal ontvangen en verwerkt.	1.1.2017	(1) In alle overheidsopdrachten de vermelding dat digitale overdracht van factuurinformatie toegestaan, en nadien indien gewenst na periodieke evaluatie, verplicht is.	1.1.2015 1.1.2017
(2) Door de digitalisering maximaliseren we de tijdige betalingen	1.1.2015	(2) Optimalisering van de financiële processen	1.1.2015
		(3) Alle entiteiten werken met een financieel systeem dat een connectie heeft met het e-invoicingplatform	1.1.2015
		(4) E-invoicingplatform met een connectie naar OraFin	1.1.2014

Tabel 1: Overzicht van de strategische en operationele doelstellingen van het e-invoicingproject

Omwille van de omvang en het ambitieniveau van het project e-invoicing is een evaluatie en eventuele bijsturing op regelmatige basis noodzakelijk. Het spreekt voor zich dat deze evaluatie moet teruggekoppeld worden naar het hele management van alle entiteiten die met het project beoogd worden. Indien aangewezen zal eveneens een terugkoppeling naar het politieke beleidsniveau gebeuren.

5. Monitoring en rapportering

Het programma Bedrijfsinformatie Vlaamse overheid leert dat van rapportering en monitoring een sterk sensibiliserende kracht uitgaat. Het is mogelijk heel het e-invoicingproject op het niveau van de gehele Vlaamse overheid aan te sturen en op te volgen op basis van vier indicatoren.

Deze indicatoren zijn:

- Het aantal facturen (per beleidsdomein, per entiteit).
(Als indicatie van de omvang van het project.)
- Het aantal facturen dat digitaal verwerkt wordt (per beleidsdomein, per entiteit).
(Als indicatie van de mate waarop de overheid vat krijgt op de digitale verwerking en een daling van de beheerskosten wordt gerealiseerd.)
(O.a. door intelligente scanning van facturen.)
- Het aantal facturen dat digitaal ontvangen wordt (per beleidsdomein, per entiteit).
(Als indicatie van de mate waarin het bedrijfsleven participeert.)
- Het aantal facturen waarvoor de betaaltermijn overschreden is (per beleidsdomein, per entiteit).
(Als indicatie van de beleidsimpact van het project e-invoicing.)

Het Agentschap Centrale Accounting en het Departement bestuurszaken omschrijven deze indicatoren.

Alle entiteiten, behalve de gebruikers van het financiële systeem OraFin, leveren deze informatie aan vanaf 1 januari 2014.

Deze indicatoren en rapporten vormen de basis voor de evaluatie en eventuele bijsturing van het project.

6. Aanvang van het project

6.1 Politiek en ambtelijk draagvlak

Uit het voorgaande blijkt dat de wijze van ontvangst en verwerking van facturen door de veelheid van entiteiten en financiële systemen in de Vlaamse overheid een complexe realiteit is. Dit digitaliseringsproject kan slechts slagen als er een sterk politiek en ambtelijk draagvlak aanwezig is.

Toch heeft dit project een grote relevantie. Er is door de digitale verwerking een grote efficiëntiewinst realiseerbaar aan de zijde van de overheid. E-invoicing kan bovendien gehanteerd worden als het instrument om de overschrijding van de betaaltermijn te vermijden, wat een grote meerwaarde kan betekenen voor het bedrijfsleven en het imago van de Vlaamse overheid.

Het project heeft nood aan een, door de topambtenaren gedragen, beslissing van de Vlaamse Regering waarin de strategische en operationele doelstellingen geformuleerd worden.

6.2 Het e-invoicingplatform

Bij het opzetten van het e-invoicingplatform is er de terechte bezorgdheid van het bedrijfsleven dat de gebruikte standaarden zo uniform mogelijk zijn. Er is de vrees dat de wijze van aanlevering van de factuurinformatie zou verschillen naargelang het bestuursniveau. Dergelijke variëteit zou de kosten voor de connectie van de leverancier met het e-invoicingplatform onnodig opdrijven.

De Europese Commissie gebruikt sinds 2008 e-prior als e-invoicingplatform. Het federale bestuursniveau start met het op maat implementeren van e-prior in haar omgeving. (Dit gebeurt onder leiding van de Dienst voor Administratieve Vereenvoudiging en Fedict). Haar doelstelling is, om enkele leveranciers vanaf september 2013, naar drie federale entiteiten, geautomatiseerde factuurinformatie te laten aanleveren.

Het federale bestuursniveau verzoekt de andere regio's en bestuursniveaus om samen te werken.

Omwille van de nood aan standaardisatie en de ervaring van de Europese Commissie en de federale opportuniteit is het aangewezen alleszins voor het platform e-prior te kiezen. De sterke troeven van dit platform zijn: gebruik van de internationale standaarden, een vertrouwde omgeving voor de bedrijven die reeds factureren naar de Europese Commissie, open naar alle service providers en de snelle beschikbaarheid.

De kostprijs van samenwerking met het federale project is vandaag moeilijk inschatbaar. Het spreekt voor zich dat op een bepaald moment de factuurinformatie die toekomt op dit platform naar de entiteiten van de Vlaamse overheid moeten gestuurd worden. De technologische implicaties die hieraan verbonden zijn, eventueel het opzetten van een Vlaamse servicebus, zullen moeten opgenomen en gedragen worden door de Vlaamse overheid. Vanzelfsprekend moeten de connecties tussen de financiële systemen en dit platform ook opgezet en betaald worden.

Er is onderzocht of het aangewezen is dat de Vlaamse overheid dit project volledig in eigen beheer neemt. De Vlaamse overheid zet een eigen versie van e-prior op en zorgt er voor dat de verschillende financiële systemen connectie kunnen maken met deze e-prior. In dit kader werd een offerte gevraagd aan de IT-dienstverlener.

Het opzetten van het e-priorplatform wordt ingeschat op 250.000 euro (inclusief BTW).

Alleszins moet het belangrijkste financiële systeem van de Vlaamse overheid, Orafin, een connectie hebben met dit platform, ongeacht of dit Vlaams of federaal opgezet wordt. Het opzetten van deze connectie is een geïntegreerd onderdeel van het project intelligente scanning. De kostprijs voor het intelligent scannen, inclusief de connectie met het e-invoicingplatform wordt geraamd op 396.000 euro (inclusief BTW).

	Scenario 1		Scenario 2
	FEDERAAL+VLAAMS		VLAAMS
	Federale inbreng	Vlaamse inbreng	
Projectmanagement en –ondersteuning	x	x	x
Analyseren van maatwerk voor opzetten e-prior	x		x
Opzetten en beheren van e-prior	x		x
Servicebus Vlaamse overheid		x	x
Connectie met ORAFIN		x	x
Connectie met andere financiële systemen		x	x

Tabel 2: De vergelijking tussen een samenwerkingsscenario en een eigen Vlaams initiatief.

Indien de Vlaamse overheid samenwerkt met het federale project zal ze moeten instaan voor participatie aan het projectmanagement en de projectondersteuning. Er zal een Vlaamse servicebus moeten opgezet worden die de Vlaamse gegevens opvangt en verder verdeelt. Vanzelfsprekend zal ook de koppeling naar Orafin en de andere financiële systemen moeten gemaakt worden.

Indien gekozen wordt voor een eigen Vlaamse aanpak zal het bovenstaande moeten gebeuren en moeten vermeerderd worden met het analyseren van specifiek maatwerk en het opzetten en beheren van e-prior.

Het is onmogelijk in deze fase, en omwille van de complexiteit van het totale project, een goede inschatting te maken van alle budgettaire implicaties. Het is bijgevolg aangewezen in dit project stapsgewijs te werk te gaan.

Vandaag is er duidelijkheid over:

- Het federale initiatief en de federale vraag. Participatie hieraan zal in de komende maanden duidelijkheid geven over de Vlaamse inbreng en de budgettaire implicaties van deze inbreng. In ieder geval zullen die beperkter zijn dan wanneer de Vlaamse overheid dit project in eigen beheer opzet.
- De noodzaak van de koppeling aan Orafin.

Voorstel is om alles in te zetten op een sterke Vlaamse vertegenwoordiging, inbreng in, en impact op het federale project. Dit is de meest voorzichtige houding met betrekking tot de moeilijk inschatbare financiële consequenties. Deze aanpak zal ook goedkoper zijn dan het opzetten van een eigen ontwikkeling. Het nadeel van deze keuze kan zijn dat op een bepaald moment het Vlaamse ambitieniveau gehypothekeerd zou kunnen zijn. Dit moet evenwel een bijzonder aandachtspunt zijn voor de Vlaamse projectleiding.

Indien zou blijken dat samenwerking met dit federale initiatief betekent dat er onvoldoende voortgang is om de vooropgezette Vlaamse doelstellingen te kunnen halen, moet vooralsnog de mogelijkheid bestaan, na een grondige kostenbatenanalyse, om een eigen Vlaams initiatief te ontwikkelen.

6.3 OraFin als voortrekker

Het Agentschap Centrale Accounting kan de financiële processen dusdanig organiseren dat een minimale betaaltermijn kan gehaald worden. In de mate delen van deze betalingsprocessen in handen zijn van de entiteiten die gebruik maken van Orafin is het natuurlijk aan deze entiteiten zelf om tot een optimalisering van deze processen te komen.

De twee geplande initiatieven – intelligente scanning en de invoering van een digitale postbus voor de ontvangst van de factuur – zijn cruciale stappen in het volledige e-invoicing-project. Zij worden in de bijlage 4 verder omschreven. Alles zou in het werk moeten gesteld worden om deze twee initiatieven te laten slagen en op deze wijze de optimale voorbereiding voor e-invoicing te treffen én bovendien een grote efficiëntiewinst te realiseren.

Voor de intelligente scanning stelt het IVA Centrale Accounting voor met vijf pilootentiteiten te werken.

Deze intelligente scanning doet onmiddellijk de vraag rijzen naar het opzetten van een (digitale) postbus voor de ontvangst van de facturen. Omdat deze postbus de *conditio sine qua non* is voor het e-invoicingplatform is het aangewezen dat alle entiteiten van de Vlaamse overheid op korte termijn hun financiële processen in dit licht herbekijken en de nodige voorbereidingen treffen voor een eventuele reorganisatie van hun financiële processen.

Van zodra de ontvangst van factuurinformatie op het e-invoicingplatform mogelijk is zal Orafin ook pilootprojecten opzetten tussen haar entiteiten en leveranciers. Het IVA Centrale Accounting treft de nodige voorbereidingen voor de koppeling tussen OraFin en het e-invoicingplatform.

6.4 Communicatie en sensibilisering van het bedrijfsleven

Dit project moet de aanleiding zijn om een krachtige externe en interne communicatie op te zetten met volgende ambities.

1. Een externe communicatiecampagne gericht naar het bedrijfsleven met als doelstellingen:
 - Het sensibiliseren van bedrijven om elektronisch te factureren naar overheden en tussen bedrijven onderling.
 - Het communiceren van de genomen initiatieven om, in twee jaar tijd en vóór eind 2014, het imago van de Vlaamse overheid als “slechte betaler” om te vormen tot het imago van ‘correcte betaler’.
 - Een algemene communicatie naar bedrijven waarin de toegankelijkheid en de transparantie van overheidsopdrachten geaccentueerd wordt.
2. Een interne communicatiecampagne gericht naar de entiteiten van de Vlaamse overheid met als doelstellingen:
 - Een optimalisatie van de financiële processen in het licht van het e-invoicingproject.
 - Een klantgerichte afhandeling van de factuur zodat de betaaltermijnen gehaald worden.

Deze communicatie wordt strategisch opgezet zodat ook over de voortgang, de tussentijdse en de eindresultaten gecommuniceerd wordt. Deze communicatiecampagne neemt het beschikbare B.I.V.O.-rapportagemateriaal mee. Hierdoor wordt aan bedrijven, hun vertegenwoordigers en belanghebbenden getoond hoe zij informatie over de werking van de Vlaamse overheid, en dit project in het bijzonder, dagelijks kunnen opvolgen.

Het is aangewezen deze communicatie gecoördineerd te laten verlopen.

6.5 Aansturing van het project

Het project wordt aangestuurd door het Departement Bestuurszaken en het IVA Centrale Accounting, respectievelijk onder de bevoegdheid van de minister voor Bestuurszaken en de minister van Financiën en Begroting.

Er wordt een Vlaamse vertegenwoordiging aangeduid die zorgt voor een sterke Vlaamse inbreng in, en een samenwerking met, het federale e-invoicingproject.

Er wordt een Vlaamse stuurgroep opgezet onder leiding van het Departement Bestuurszaken en het IVA Centrale Accounting. Deze stuurgroep neemt alle initiatieven in dit project, ondersteunt en faciliteert de voortrekkersrol van OraFin en sensibiliseert de andere entiteiten om de nodige initiatieven te nemen. Deze stuurgroep rapporteert aan de bevoegde ministers.

In deze Vlaamse stuurgroep gaat bijzondere aandacht naar het veranderingsmanagement dat in de entiteiten nodig is bij het veranderen van de financiële processen.

7. Budgettaire impact

De budgettaire impact wordt als volgt ingeschat.

1. Voor het opzetten van een Vlaams e-priorplatform werd door de IT-dienstverlener een kostprijs geschat van 250.000 euro (inclusief BTW).
Het is in deze fase van het project niet wenselijk voor dit scenario te kiezen.
Op basis van de vergelijking tussen de twee scenario's (participatie aan de federale piste, versus een eigen Vlaamse ontwikkeling), kan gesteld worden dat een participatie aan de federale piste alleszins goedkoper zal zijn.
Op dit moment is het voorstel om niet te kiezen voor deze eigen Vlaamse opzet van e-prior.

De exacte kostprijs van samenwerking met het federale initiatief kan op dit moment niet ingeschat worden en zal in een latere fase duidelijk worden.
Van zodra hier meer duidelijkheid over bestaat zal de wijze van financiering bestudeerd worden en zo nodig terug voorgelegd worden aan de Vlaamse Regering.

2. De connectie tussen het e-invoicingplatform en OraFin is een geïntegreerd deel van het project intelligente scanning dat in het totaal op 396.000 euro geraamd wordt.
Dit bedrag is in de begroting voorzien onder rubriek CC0/1CA-G-2-ZWT
3. De kostprijs van de communicatiecampagne zal duidelijk zijn wanneer door de betrokken communicatiediensten een plan is uitgewerkt. Deze kostprijs wordt voorgelegd aan de bevoegde ministers.

8. Impact lokale overheden

Er is een belangrijke impact naar de lokale overheden. Het is aangewezen dat ook zij kunnen gebruik maken van hetzelfde e-invoicingplatform en de nodige inschatting kunnen maken naar hun eigen financiële omgeving.

Van bij de aanvang van het project wordt voorgesteld om drie actoren, met name de V.V.S.G., de V.V.P. en V-ICT-OR intensief te betrekken.

9. Advies van het College Ambtenaren-generaal

Op 18 april 2013 bepaalde het CAG haar standpunt.

Het CAG kan principieel instemmen met het e-invoicingproject en formuleert als belangrijkste bemerkingen.

1. Het CAG stelt vragen bij de uitvoerbaarheid van het project.
De doelstellingen zijn ambitieus en niet realistisch.
Facturen betalen op 20 dagen, als 'incentive' naar het bedrijfsleven, is niet haalbaar.
2. Gestructureerd overleg met het georganiseerd bedrijfsleven is aangewezen.
3. Is er een regelgevend initiatief nodig om e-invoicing, op termijn, op te leggen aan bedrijven?
4. Er is verdere analyse nodig van de impact.
5. Er wordt aandacht gevraagd voor facturatie door niet-Europese bedrijven.
6. De relatie van e-invoicing met e-tendering en e-Delta moet worden uitgeklaard.

10. Advies van de Inspectie van Financiën

De Inspectie van Financiën formuleerde haar advies op 18 april 2013. Het volledige advies is toegevoegd als bijlage.

Zij kan het voorgestelde e-invoicingproject gunstig adviseren.

Zij poneert evenwel enkele kritische bedenkingen.

1. De doelstellingen zijn ambitieus.
 - a. Voor de verplichte digitale aanlevering is de haalbaarheid moeilijk inschatbaar.
 - b. De 0%-norm voor overschrijding van de betaaltermijn is niet haalbaar.
Bovendien is de imagoschade te groot als dit niet gerealiseerd wordt.
2. Er moet een maximale aligering met de andere bestuursniveaus gebeuren.
Vooraleer beslist wordt, bij een onvoldoende federale dienstverlening, om een eigen platform op te richten, moet een kosten-batenanalyse gemaakt worden.

3. Het standpunt van het bedrijfsleven moet verder onderzocht worden. De bijkomende 'incentive' naar 20 dagen is niet haalbaar.
4. De veelheid van financiële systemen in de Vlaamse overheid is een complexiteit. De Inspectie van Financiën pleit voor een uniformisering van de financiële systemen.
5. De Inspectie van Financiën betreurt dat er geen volledige financiële analyse is gemaakt. De volledige projectkost zal moeten gedragen worden door de bestaande refertekredieten.
6. De communicatie kan best gecoördineerd worden door de Communicatie van DAR.

11. Bespreking van de adviezen

Omdat een aantal bemerkingen gelijklopend zijn bespreken we beide adviezen te samen.

1. Het ambitieniveau van de doelstellingen

De opmerkingen van de Inspectie van Financiën en de leden van het CAG in dit verband zijn terecht.

Met betrekking tot de eerste strategische doelstelling, de mogelijk verplichte digitale aanlevering, moet het sensibiliserende aspect van deze ambitieuze timing in rekening gebracht worden. Voorstel is om deze eerste strategische doelstelling bij te sturen met één jaar en de volledige digitale aanlevering indien na periodieke evaluatie gewenst, te verplichten vanaf 1.1.2017. Dit betekent dat ook de eerste operationele doelstelling aangepast wordt met één jaar.

Deze aanpassingen zijn uitgevoerd in de voorliggende nota.

Dit neemt niet weg dat voorliggend project bijzonder ambitieus blijft. Bovendien vereist de complexiteit van dit project een jaarlijkse evaluatie. Op deze wijze behouden het management en de bevoegde ministers de mogelijkheid om het ambitieniveau van deze doelstellingen jaarlijks bij te sturen.

Wat de tweede strategische doelstelling, de 0%-norm voor de betaalachterstand, betreft wordt voorgesteld om 'geen enkele betaling van een factuur mag de wettelijke betaaltermijn nog overschrijden, om te vormen tot 'door de digitalisering van het betalingsproces worden een maximaal aantal betalingen gerealiseerd binnen de wettelijke betaaltermijn'.

In het kader van dit project zal de impact van deze digitalisering op het aantal tijdig betaalde facturen gerapporteerd worden.

De herformulering van deze doelstelling sluit nauw aan bij de toenemende transparantie waar e-procurement voor staat. De timing wordt behouden.

Deze aanpassing is uitgevoerd in voorliggende nota.

De vijfde operationele doelstelling die kon ingevuld worden als 'versnelde betaling voor bedrijven die gangmaker zijn' (als voorbeeld werd 20 dagen voorgesteld) wordt, in deze fase van het project wordt geschrapt. Het lijkt aangewezen later te onderzoeken hoe bedrijven, indien nodig, bijkomend gestimuleerd kunnen worden.

Deze aanpassing is uitgevoerd in voorliggende nota.

2. Een eigen Vlaams e-invoicingplatform bij een onvoldoende federale dienstverlening

De Inspectie van Financiën vindt de machtiging aan de bevoegde ministers om een eigen initiatief te nemen té voorbarig. Er moet op dat moment een kosten-baten analyse gemaakt worden.

De nota is aangepast op basis van deze opmerking.

3. Bijkomende verduidelijking over het standpunt van het bedrijfsleven

Het CAG en de Inspectie van Financiën vragen bijkomende verduidelijking rond het standpunt van het bedrijfsleven.

De trekkende actoren van het federale e-invoicingproject hebben een partnerschap opgezet met de vertegenwoordigers van het bedrijfsleven. Meer informatie over deze partners is terug te vinden op:

<http://www.efactuur.belgium.be/partners>

Dit forum komt op geregelde tijdstippen samen om initiatieven en afspraken te maken. Ook het Vlaamse bestuursniveau zal in deze werkgroep vertegenwoordigd zijn.

Het is aangewezen in de komende maanden dit bestaande orgaan optimaal te benutten om het Vlaamse e-invoicingproject toe te lichten en af te toetsen. In deze periode zal het immers ook duidelijker worden wat concreet van bedrijven verwacht wordt.

In een latere, tussentijdse, evaluatie van het e-invoicingproject kan uitvoerig teruggekomen worden op het standpunt van de bedrijven. Omdat het aanbevolen is bestaande initiatieven te benutten is op dit moment geen bijkomende actie nodig.

4. Bijkomend regelgevend initiatief

Het CAG stelt de vraag of er geen bijkomend regelgevend initiatief nodig is om de leveranciers van de Vlaamse overheid te verplichten om gestructureerde factuurinformatie aan te leveren.

De regelgeving die deze materie regelt, is vermeld in de tweede bijlage van deze nota.

In het kader van bovenvermelde vraag is de BTW Richtlijn 2010/45/EU, en de omzetting in de Belgische Wet van 17 december 2012 tot wijziging van de belasting over de toegevoegde waarde, én de regelgeving overheidsopdrachten, in het bijzonder het KB Uitvoering van 14.1.2013 (KB tot bepaling van de algemene uitvoeringsregels van de overheidsopdrachten en van de concessies voor openbare werken) relevant.

De BTW Richtlijn, en haar omzetting, stelt de elektronische factuur wettelijk gelijk aan de papieren factuur sinds 1 januari 2013. Bovendien beschermt deze regelgeving de ontvanger van de facturen. Onder andere zal dit betekenen dat de ontvanger niet zonder zijn instemming kan verplicht worden elektronische facturen te aanvaarden. De ontvanger van de facturen is in dit geval evenwel 'de Vlaamse overheid'. De BTW-Richtlijn doet geen

uitspraak over de ontvanger van de facturen die, in deze situatie, expliciet vraagt deze facturen elektronisch te ontvangen.

Meer betekenisvol is het artikel 10 van het KB van 14.1.2013 over de uitvoering van overheidsopdrachten.

Dit artikel bepaalt dat aanbestedende overheid en opdrachtnemer het gebruik van elektronische middelen in de uitvoering van de opdracht kunnen toestaan.

In de huidige stand van zaken van het e-invoicing project wordt er van uitgegaan dat, vooraleer er gestart wordt met overdracht van informatie, er een protocol zal afgesloten worden tussen het bedrijf, dat de factuurinformatie aanlevert, en de overheid die de factuur ontvangt. Het is evenwel te voorbarig op dit moment de exacte inhoud van dit protocol vast te leggen. Dit kan pas in een fase dat de technische specificaties van deze overdracht kunnen benoemd worden. Weliswaar zal, ten gepaste tijde, er voor gezorgd worden dat dergelijk protocol beantwoordt aan de bepalingen uit artikel 10 van het KB van 14.1.2013.

Het voorliggend project is, in haar huidige fase, dus geenszins in tegenspraak met de bovenvermelde regelgeving.

De meerwaarde van het huidige initiatief van de Vlaamse Regering ligt in het opzetten van een krachtdadige en coördineerde aanpak, vanuit al haar entiteiten, naar het bedrijfsleven. Indien de Vlaamse overheid nalaat hier de nodige coördinatie te verrichten is immers het risico reëel dat het bedrijfsleven in de komende jaren met een veelheid van e-invoicingsystemen geconfronteerd wordt. Dergelijke coördinatie kan gebeuren door middel van het voorliggend voorstel van *beslissing van de Vlaamse Regering*.

Deze aanpak bleek reeds in vroegere modules (e-tendering) van het e-procurementprogramma bijzonder effectief. Bovendien sluit dit aan bij het beleid van de Vlaamse Regering rond vereenvoudiging en kwaliteitsvolle regelgeving waarbij geen onnodige regelgeving tot stand gebracht wordt.

Vanzelfsprekend zal de Afdeling Overheidsopdrachten gedurende het hele project nauwlettend waken over het aanwezig zijn van een correct juridische kader. Bovendien zal, bij de periodieke evaluatie, gerapporteerd worden of het al dan niet aangewezen is een bijkomend regelgevend initiatief te nemen.

5. Financiering project

De Inspectie van Financiën merkt op dat er geen complete financiële analyse van het project gemaakt is.

Dit is correct. De stand van zaken en de complexiteit van het project maken een grondige analyse in deze fase ook bijzonder moeilijk. Er is uitgegaan van twee scenario's: een eigen Vlaams scenario en een scenario in samenwerking met het federale bestuursniveau.

Voor een Vlaams scenario is door de IT-dienstverlener een vrijblijvende offerte gemaakt. Op basis van deze offerte kan verondersteld worden dat een samenwerking met het federale bestuursniveau goedkoper zal zijn.

Een exacte becijfering van de kostprijs kan in de loop van het eerste jaar van het project gemaakt worden. In functie hiervan kan geëvalueerd en indien nodig bijgestuurd worden.

6. Verwachte impact van het project

Voorkeur is dit project krachtdadig te laten starten, zodat de Vlaamse overheid zich profileert als een gecoördineerd en slagkrachtig bestuursniveau. Tijdens de verschillende fasen van het project zal uitvoerig aandacht gaan naar het benoemen van de impact.

7. Bijzondere aandacht voor buitenlandse bedrijven

Vanzelfsprekend moet er bijzondere aandacht gaan naar buitenlandse bedrijven. Omdat e-invoicing een Europese beleidsdoelstelling is mag men verwachten dat alle lidstaten in de komende jaren belangrijke vorderingen zullen maken en dat bijgevolg buitenlandse, Europese, bedrijven vragende partij zullen zijn.

Bijzondere aandacht zal eveneens gaan naar het betaalverkeer tussen bedrijven die niet gevestigd zijn in de Europese Unie en de Vlaamse overheid.

8. Gecentraliseerde communicatie

De Inspectie van Financiën vestigt de aandacht op het belang van coördinatie van de verschillende communicatie-initiatieven.

Vanzelfsprekend zal dit gebeuren.

9. Relatie met e-tendering en e-delta

Dit antwoord wordt gegeven in bijlage 1.

We merken op dat e-delta moet beschouwd worden als een contractmanagementsysteem dat voornamelijk instaat voor de opvolging van de uitvoering van de overheidsopdracht.

Het begrotingsakkoord werd aangevraagd op 5 juni 2013 en is bij de nota gevoegd.

12. Voorstel van beslissing

De Vlaamse Regering

1° Draagt de minister van Bestuurszaken en de minister van Financiën en Begroting op om de leiding voor het project e-invoicing op te nemen en alle noodzakelijke voorbereidingen te treffen.

2° Machtigt de minister van Bestuurszaken en de minister van Financiën en Begroting om, wanneer het niveau van de federale dienstverlening onvoldoende is, over te gaan tot een kosten-batenanalyse, die kan leiden tot de bouw van een eigen Vlaams e-invoicingplatform.

3° Draagt de leidend ambtenaren van de diensten van de Vlaamse overheid en de Vlaamse Instellingen op om, uiterlijk tegen 1 januari 2015,

- a) hun financiële processen te optimaliseren zodat voor een maximaal aantal facturen de wettelijke verificatie- en betaaltermijn kan nageleefd worden,
- b) digitale aangeleverde factuurinformatie te aanvaarden en deze digitaal te verwerken.

4° Draagt de leidend ambtenaren van de diensten van de Vlaamse overheid en de Vlaamse Instellingen op, om vanaf 1 januari 2015,

- a) in alle overheidsopdrachten op te nemen dat digitale aanlevering van factuurinformatie door het bedrijfsleven toegestaan is,
- b) om klaar te zijn alle uitgaande facturen van de Vlaamse Overheid, elektronisch te laten verlopen .

5° Draagt de leidend ambtenaren van de diensten van de Vlaamse overheid en de Vlaamse Instellingen op

- a) om in al hun overheidsopdrachten vanaf 1 januari 2017 te streven naar een algemene digitale aanlevering van factuurinformatie
- b) te rapporteren, zodat de haalbaarheid van deze algemene digitale aanlevering kan geëvalueerd worden. Op basis van de periodieke evaluaties kan de Vlaamse Regering overgaan tot een verplichting vanaf 1 januari 2017.

Geert Bourgeois,

Viceminister–president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand

Philippe Muyters,

Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport

Bijlagen:

Bijlage 1: Situering en aanleiding voor e-invoicing

Bijlage 2: Definitie van e-invoicing, reikwijdte en juridisch kader

Bijlage 3: E-Invoicing in Europa

Bijlage 4: Van papier naar digitaal

Bijlage 5: Het e-invoicing platform

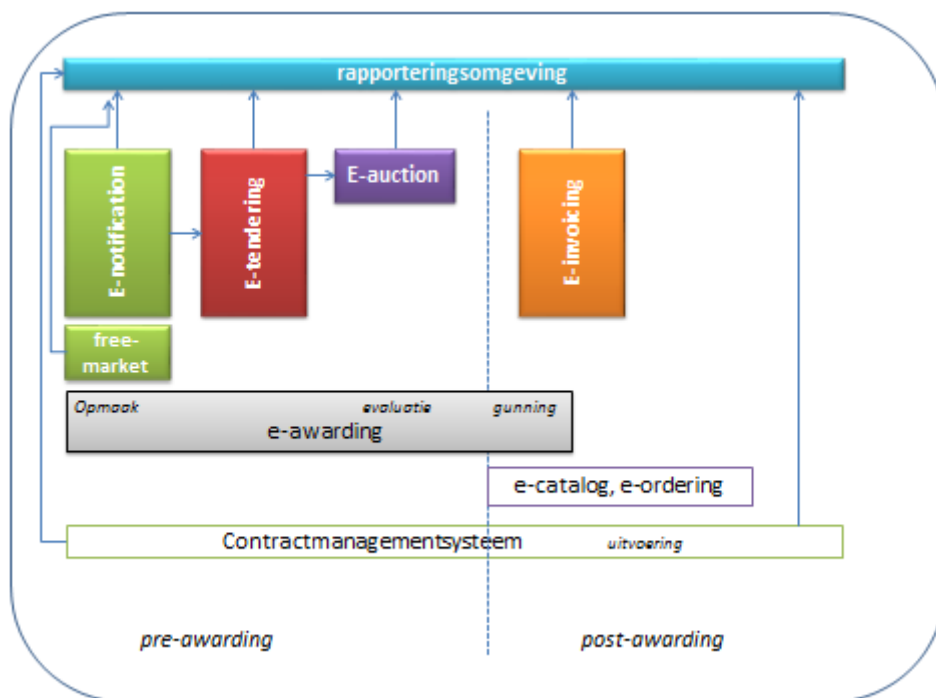
Bijlage 1: Situering en aanleiding voor e-invoicing

1. Het e-procurementprogramma

e-Procurement bij de overheid is het elektronisch afhandelen van een overheidsopdracht. Een overheidsopdracht omvat meerdere fasen of processen die het e-procurementprogramma zal benoemen als modules. E-notification behelst de bekendmaking van de overheidsopdracht, e-tendering betreft het verzenden en ontvangen van offertes of kandidaatstellingen. Het zijn twee modules uit de pre-awardingfase van de overheidsopdracht. Na de gunningsfase (awarding) kan de aanbesteder de uitvoering van de overheidsopdracht opvolgen, eventueel bestellingen plaatsen, leveranciers zullen factureren en de overheid zal betalen. e-Ordering, e-invoicing zijn modules uit het post-awardingproces.

Elektronische facturatie betreft de elektronische overdracht en verwerking van factuurinformatie tussen de onderneming en de aanbestedende overheid.

Schematisch kunnen we dit voorstellen als volgt.

Figuur 4: De reikwijdte van het e-procurementprogramma

De Europese Commissie heeft ambitieuze doelstellingen voor e-procurement. Zo zal het nieuwe voorstel van richtlijn betreffende het gunnen van overheidsopdrachten e-tendering voor alle aanbestedende overheden voor alle lidstaten opleggen tegen 2018. In dit voorstel van nieuwe richtlijn schuift Europa bovendien het gebruik van elektronische middelen, bij het behandelen van overheidsopdrachten, als de standaardwerkwijze naar voor.

Een recente bevraging van de Europese Commissie polste bij de belanghebbenden naar een vergelijkbaar initiatief rond e-invoicing. Expliciet stelde zij de vraag of de Europese Commissie een dwingend initiatief moet nemen rond deze elektronische facturatie.

Europa kadert deze vergaande digitalisering in haar beleidsdoelstellingen van de EU2020-strategie. Eén van deze meer concrete doelstellingen is om tegen 2020 50% van de facturatie elektronisch te laten verlopen. Het Europese centrale team voor e-procurement heeft e-invoicing als een grote prioriteit aangeduid voor de komende jaren.

Het is duidelijk dat, in het streven naar een volledige elektronische afhandeling van overheidsopdrachten, de module e-invoicing een onmisbare schakel is.

De Vlaamse Regering nam in het verleden vier maal een beslissing rond e-procurement. Zij realiseerde dat het bedrijfsleven en alle entiteiten van de Vlaamse overheid bij bekendgemaakte overheidsopdrachten uitsluitend op digitale wijze offertes aanleveren of ontvangen. Zij maakte hiermee overheidsopdrachten voor het bedrijfsleven toegankelijker en transparanter. Voor haar aanbestedende entiteiten realiseerde zij een grote efficiëntiewinst. De Vlaamse Regering wil met deze beslissingen ook een stimulerende rol opnemen naar andere bestuursniveaus en de Europese ambities mee realiseren.

Dit voorstel van beslissing over e-invoicing ligt in het verlengde van dit ambitieuze beleid.

2. De optimalisatie van financiële processen

In het "Vlaanderen in Actie"-programma formuleert de Vlaamse Regering twaalf organisatiebrede sleutelprojecten om een doorbraak te realiseren als slagkrachtige overheid.

Eén van deze sleutelprojecten is de "optimalisering en vernieuwing van het financieel instrumentarium". Dit project is gekoppeld aan de strategische doelstelling *"De Vlaamse overheid verbetert haar oplossingsvermogen ten aanzien van maatschappelijke uitdagingen. In combinatie met een verbeterde verantwoording verhoogt zij daardoor het vertrouwen en de tevredenheid van burgers, organisaties en bedrijven"*.

Dit project houdt in dat het financieel instrumentarium geoptimaliseerd en vernieuwd wordt. De beoogde resultaten zijn:

- Het realiseren van tijdswinst, kostenbesparing en kwaliteitsverbetering ten aanzien van de financiële administratie met een vermindering van de afhandelingstermijn.
- Duidelijkere, correctere en transparantere rapportering voor een goede verantwoording en om middelen beter te kunnen inzetten.
- Begroten op basis van te leveren prestaties en prestatieniveaus.

Verskillende initiatieven bij het IVA Centrale Accounting, de eigenaar van het belangrijkste financieel systeem van de Vlaamse overheid, OraFin, zijn dermate gevorderd dat zij aansturen op een meer digitale verwerking van de facturen langs de zijde van de aanbestedende overheid.

Bij deze invalshoek is het vertrekpunt de overheid. Zij wil meer efficiëntiewinst realiseren door een digitalisering van de afhandeling van haar facturen. Vroeg of laat zal hierbij de wijze van aanlevering van de factuur door de leverancier ook een cruciaal element zijn.

Het is duidelijk dat, vanuit het streven naar een optimalisatie van de financiële processen, de eigenaars en gebruikers van de financiële systemen van de overheid het digitaal ontvangen en verwerken van facturen aan de orde stellen.

3. Aanleiding

De doelstellingen van het e-invoicing beleid van de Europese Unie daagt lidstaten en regio's uit om gelijkaardige, ambitieuze initiatieven te nemen.

Het is de ambitie van de Vlaamse overheid, om deze Europese doelstellingen te realiseren. De Vlaamse overheid wil op deze wijze haar imago als slagkrachtige overheid versterken en een voorbeeldrol opnemen. Het elektronisch ontvangen en afhandelen van facturen door de Vlaamse overheid zal inspirerend werken voor andere bestuursniveaus en het elektronisch facturatieverkeer tussen bedrijven stimuleren.

Ook het federale bestuursniveau, met als uitvoerende actoren de federale Dienst voor Administratieve Vereenvoudiging en Fedict, heeft recentelijk initiatieven genomen rond e-invoicing en vraagt afstemming met het Vlaamse bestuursniveau.

Bij het ontwikkelen van initiatieven zal de Vlaamse overheid rekening moeten houden met deze gelijkaardige federale initiatieven. Enkel op deze wijze is er de garantie naar het bedrijfsleven dat zij niet geconfronteerd wordt met platformen die verschillende standaarden opleggen.

Bijlage 2: Definitie van e-invoicing, reikwijdte en juridisch kader

1. Definitie

In de context van overheidsopdrachten is e-invoicing de digitale overdracht en verwerking van factuurgegevens tussen de onderneming en de aanbestedende overheid. e-Invoicing omvat zowel de processen die zorgen voor de aanlevering van informatie door de leverancier, als de verwerkingsprocessen bij de overheid.

We formuleren e-invoicing dus voldoende breed. Ook het digitaal verwerken van de facturen door de financiële systemen van de overheid rekenen we tot het voorwerp van deze nota. Het risico blijft anders dat e-invoicing gereduceerd wordt tot het platform waarop de gegevens toekomen. Langs overheidszijde zou dergelijk project weinig meerwaarde hebben.

De via e-mail aangeleverde factuur als PDF-document wordt *niet* als digitale aanlevering beschouwd. Wat betreft de verwerkingswijze aan de zijde van de overheid is deze zogenaamde PDF-factuur gelijk aan een papieren factuur.

2. Reikwijdte en voorwaarden

Alhoewel de definitie eenvoudig lijkt, betreft het een complexe en uitdagende realiteit. Het financieel systeem OraFin en haar gebruikers verwerkten in 2012 bijna 400.000 facturen waarvan er ongeveer 100.000 automatisch gegenereerd werden op basis van de informatie uit randsystemen van de Vlaamse Gemeenschap voor subsidies en 60.000 automatische facturen op basis van declaraties. Bij het totaal aantal facturen zijn 83.000 begunstigden betrokken.

De overige 240.000 facturen in OraFin, die de eigenlijke scope van e-invoicing zijn, werden aangereikt door ruim 32.000 begunstigden.

Naast OraFin, dat weliswaar het grootste financieel systeem is, tellen de diensten van de Vlaamse overheid en Vlaamse Instellingen nog een twintigtal andere financiële systemen. Inclusief de automatisch verwerkte transacties voor subsidies en de automatische verwerkingen op basis van declaraties verwerkte het geheel van de Vlaamse overheid in 2012 814.284 facturen. Bijna 700.000 facturen kregen een manuele verwerking.

Ondernemingen zullen vanuit hun eigen ERP- of boekhoudkundige systemen facturen genereren en deze op papier of digitaal versturen. Ook buitenlandse bedrijven zullen facturen moeten kunnen verzenden naar de Vlaamse overheid. Bij al deze transacties is voor de digitale aanlevering en verwerking de omvang van het factuurbedrag irrelevant. Met andere woorden, er is geen enkele reden waarom de digitale aanlevering en verwerking niet zou beoogd worden voor de kleine aankopen. Elke factuur genereert een aanmaak- en verwerkingskost. Het is met betrekking tot elke factuur belangrijk dat ze efficiënt verwerkt en snel betaald wordt.

Rekening houdend met deze complexe financiële omgeving zal het een grote uitdaging zijn om als Vlaamse overheid gecoördineerd en slagkrachtig dit e-invoicing project op te nemen.

Om naar leveranciers op termijn enige duidelijkheid te creëren is het evenwel belangrijk dat de Vlaamse overheid haar gecoördineerde intenties rond dit project kenbaar maakt en kiest voor een gestandaardiseerde en afgestemde oplossing. Bovendien is het belangrijk dat de Vlaamse overheid zich aligneert met andere bestuursniveaus. De facturerende leverancier maakt immers geen onderscheid. Het moet vermeden worden dat leveranciers geconfronteerd worden met andere werkwijzen en standaarden naargelang het bestuursniveau of entiteit.

Wanneer we een ambitieus e-invoicing project willen formuleren, dat een meerwaarde creëert voor de Vlaamse aanbestedende overheden en de ondernemingen, zullen een aantal voorwaarden moeten vervuld zijn.

- De eerste voorwaarde is dat de gedigitaliseerde afhandeling van de factuur zowel moet plaatsvinden aan de zijde van de onderneming als aan de zijde van de overheid.
- De tweede voorwaarde is dat elke entiteit van de Vlaamse overheid, ongeacht het financieel systeem dat ze gebruikt, en elke onderneming moet kunnen aansluiten bij dit e-invoicingproject.
- Elke factuur valt binnen de scope van het project. *Elke* papieren factuur, ongeacht het bedrag, is duurder om aan te maken en om te verwerken in vergelijking met haar digitale variant.
- Ook de digitalisering van de uitgaande facturen van de Vlaamse overheid zal naar aanleiding van dit project bestudeerd worden. De digitalisering van deze uitgaande facturen zal nadien, en indien dit nodig blijkt, voorwerp uitmaken van een specifieke deelproject.
- Fasering en spreiding in de tijd zijn onontbeerlijk. Overheden zullen hun financiële processen moeten hertekenen en aanpassen. Bedrijven moeten de kans krijgen om zich aan te passen aan deze nieuwe situatie.

3. Juridisch kader

De nieuwe BTW Richtlijn 2010/45/EU voorziet in een algemene versoepeling van de regels betreffende elektronische facturatie. Deze richtlijn is in Belgische wetgeving omgezet door de Wet van 17 december 2012 tot wijziging van de belasting over de toegevoegde waarde. De elektronische factuur wordt wettelijk gelijkgesteld aan de papieren factuur. Deze regelgeving is een belangrijke stimulans tot verder gebruik van de elektronische facturatie.

Bijkomende relevante regelgeving voor e-invoicing is de Europese Richtlijn betreffende bestrijding van betalingsachterstand bij handelstransacties (2011/7/EU). Deze richtlijn zou moeten omgezet geweest zijn tegen 16 maart 2013. Bovendien is de regelgeving overheidsopdrachten, voor wat betreft de betalingsregeling en -termijnen, van toepassing. De wetgever heeft dit geregeld in het nieuwe KB Uitvoering dat in werking treedt op 1.7.2013.

Met de toepassing van deze nieuwe richtlijn wordt de betaaltermijn uit de oude regelgeving overheidsopdrachten teruggebracht naar 30 dagen. Op hoofdlijnen komt de betaaltermijn

voor betaling in het kader van overheidsopdrachten er op neer dat in de oude regelgeving de betaaltermijn voor leveringen en diensten 50 dagen bedroeg. Voor werken bedroeg dit 60 dagen, maar bestond er voor eenmalige betalingen en saldo-betalingen een nazichtstermijn van 30 dagen. De facto betekende dit dat voor deze betalingen een termijn van 90 dagen gold.

Met de toepassing van de nieuwe Richtlijn en het nieuwe KB Uitvoering wordt deze betaaltermijn verkort naar 30 dagen.

Bovendien bepaalt de Richtlijn ook de maximale duur van de verificatie voor uitgevoerde werken, leveringen en diensten. Deze mag maximaal 30 dagen bedragen.

Onderstaand schema geeft een helder beeld van het aanvangsmoment van de betaaltermijn en de impact van de verificatietermijn. Het laat toe exact af te lezen wanneer een factuur volgens de regelgeving betaald moet zijn.

Situatie	Leveringen	Diensten	Werken
Ontvangstdatum factuur staat vast	Ontvangstdatum factuur + 30 kalenderdagen	Ontvangstdatum schuldvordering of factuur + 30 kalenderdagen	Ontvangstdatum schuldvordering + 30 kalenderdagen
Ontvangstdatum factuur vroeger dan ontvangstdatum leveringen / diensten/ werken	Datum levering + 30 kalenderdagen	Datum beëindiging diensten + 30 kalenderdagen	Datum beëindiging werken + 30 kalenderdagen
Ontvangstdatum factuur staat niet vast	Datum levering + 30 kalenderdagen	Datum beëindiging diensten + 30 kalenderdagen	Datum ontvangst gedetailleerde staat werken + 30 kalenderdagen
Verificatieprocedure	Verstrijken verificatietermijn + 30 kalenderdagen, voor zover er factuur is	Verstrijken verificatietermijn + 30 kalenderdagen, voor zover er factuur is	Verstrijken verificatietermijn + 30 kalenderdagen, voor zover er factuur is

Tabel 3: Uiterste betaaldag van facturen in de nieuwe regelgeving.

Over de verificatietermijn kunnen we het volgende verduidelijken.

De verificatietermijn verstrijkt, afhankelijk van welke gebeurtenis zich het eerst voordoet:

- ofwel nadat de aanbestedende overheid de tijdens de verificatie nodige handelingen heeft verricht en op voorwaarde dat de aanbestedende overheid beschikt over een factuur (“datum van verificatie”);

- ofwel automatisch na dertig dagen na ontvangst leveringen – beëindiging diensten – ontvangst schuldvordering en gedetailleerde staat van de gerealiseerde werken.

Bijlage 3: E-Invoicing in Europa

Met het e-prior-project geeft de *Europese Commissie* het goede voorbeeld door zelf geautomatiseerde aanlevering van facturen toe te laten. Op deze wijze is ze erg inspirerend voor de lidstaten.

Vooraf de Scandinavische landen hebben indrukwekkende resultaten in de digitale ontvangst en afhandeling van facturen.

In 2005 werd e-invoicing naar de overheid verplicht in *Denemarken*. Vandaag wordt bijna 100% van de facturen naar de overheid elektronisch verstuurd. Deze lidstaat is zonder twijfel koploper, maar we merken op dat Denemarken een volledige financiële centralisatie kent.

Finland aanvaardt alleen maar elektronische facturen via een systeem of via mail sinds januari 2010. Tegen eind 2010 waren alle overheidsinstanties klaar om zelf elektronische bestelbonnen of facturen te versturen.

In *Zweden* is sinds 2006 e-invoicing verplicht mogelijk tussen bedrijven en de publieke sector. In juli 2008 werd deze verplichting uitgebreid naar alle verrichtingen.

Andere lidstaten zijn minder ver gevorderd en nemen initiatieven die vaak een fasegewijze uitrol inhouden.

Het ministerie van economie en technologie in *Duitsland* heeft een forum opgericht om zo de aanbevelingen van de expertgroep van de Europese Unie te introduceren op de Duitse markt. Op deze wijze legt dit ministerie druk op de KMO's om e-invoicing te gebruiken.

Ook *Spanje* heeft e-invoicing verplicht voor transacties tussen bedrijven en de publieke sector. Sinds november 2010 wordt dit toegepast ongeacht de omvang van de transactie.

Italië voert een verplichte e-invoicing fasegewijs in.

Groot-Brittannië onderzoekt – onder druk van het Brits Parlement – de invoering van e-invoicing.

Analoog aan het verplicht gebruik van e-tendering in het nieuwe voorstel van Richtlijn betreffende het gunnen van overheidsopdrachten, onderzoekt de Europese Commissie bovendien een gelijkaardig initiatief met betrekking tot het gebruik van e-invoicing.

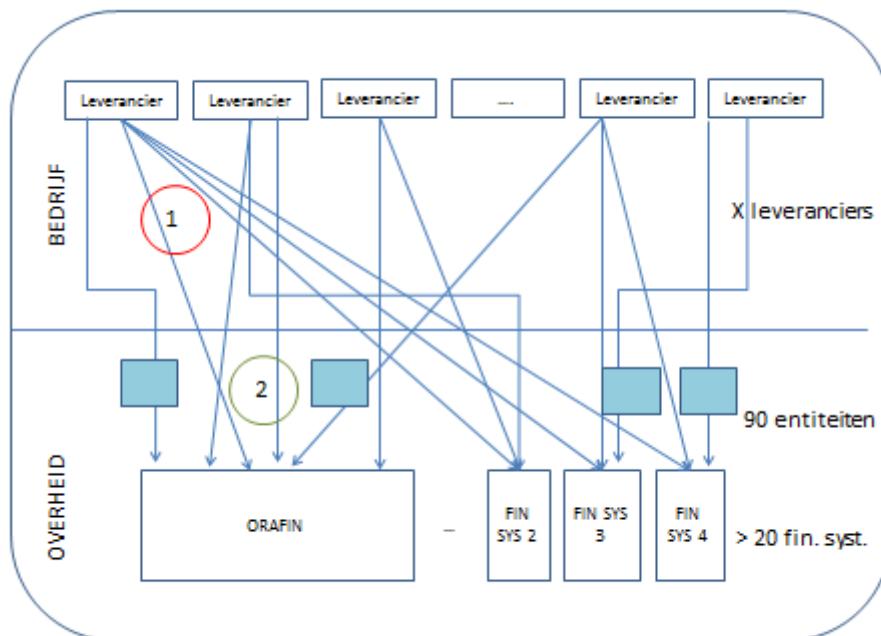
Bijlage 4: Van papier naar digitaal

De huidige factuurstroom naar de Vlaamse overheid toont de complexiteit van de aanlevering en betaling van de factuur. Bijkomende analyse laat toe een inschatting te maken van de mogelijke impact van optimalisatieprojecten en e-invoicing. Vanzelfsprekend is dit een vereenvoudigde voorstelling die toelaat een aantal knelpunten te duiden en voorstellen van oplossing te formuleren.

1. Aanleveren en ontvangen van facturen (huidige stroom)

De huidige stroom van facturen is, op een uitzondering na, een papieren stroom van elke leverancier naar de aanbestedende entiteit. De complexiteit zit in het grote aantal facturen, de verschillende financiële systemen waar uiteindelijk de factuur in moet terechtkomen, en het gebrek aan uniformiteit in de processen waarmee de ontvangst en de afhandeling van de factuur gebeurt.

Deze stroom kan als volgt voorgesteld worden.

Figuur 5: Aanleveren en ontvangst van facturen (huidige stroom)

Deelprocessen aan de zijde van het bedrijf (1) zijn o.a.: drukken en verzenden van de factuur (papier of pdf), “rappel” zenden, ontvangst van de betaling en de verwerking, archiveren...

Deelprocessen aan de zijde van de overheid (2) zijn o.a.: ontvangst, opslaan en codering, goedkeuring, geschil, betaling, archivering...

Een belangrijk knelpunt vandaag is dat de papieren factuur het volledige traject volgt van de verificatie (de inhoudelijke goedkeuring van de geleverde dienst, werk of levering) en de andere deelprocessen die leiden tot de betaling. Het kan m.a.w. dat de factuur toekomt bij een entiteit en dat er enige tijd verloopt vooraleer deze factuur in het financiële systeem terechtkomt. Deze factuur wordt m.a.w. gebruikt om handelingen te verrichten die het betaalproces in belangrijke mate kunnen hypothekeren.

In het ideale procesverloop, waarvan e-invoicing uitgaat, is er een overdracht van factuurinformatie tussen het financiële systeem van de leverancier en het financiële systeem van de overheid door middel van een e-invoicingplatform. Door toedoen van een tussenplatform communiceren m.a.w. de financiële systemen van de leveranciers naar de financiële systemen van de overheid.

Het is aangewezen, in voorbereiding van het optimaal gebruik van dit e-invoicingplatform, de processen dermate te organiseren dat overbodige tussenstappen geannuleerd worden en facturen rechtstreeks naar het financiële systeem geleid worden. De deelprocessen tussen “bestelling” en “betaling” kunnen dan telkens teruggekoppeld worden naar het financiële systeem. Alle projecten die directe aanlevering van de factuur aan het financiële systeem nastreven effenen de weg voor e-invoicing.

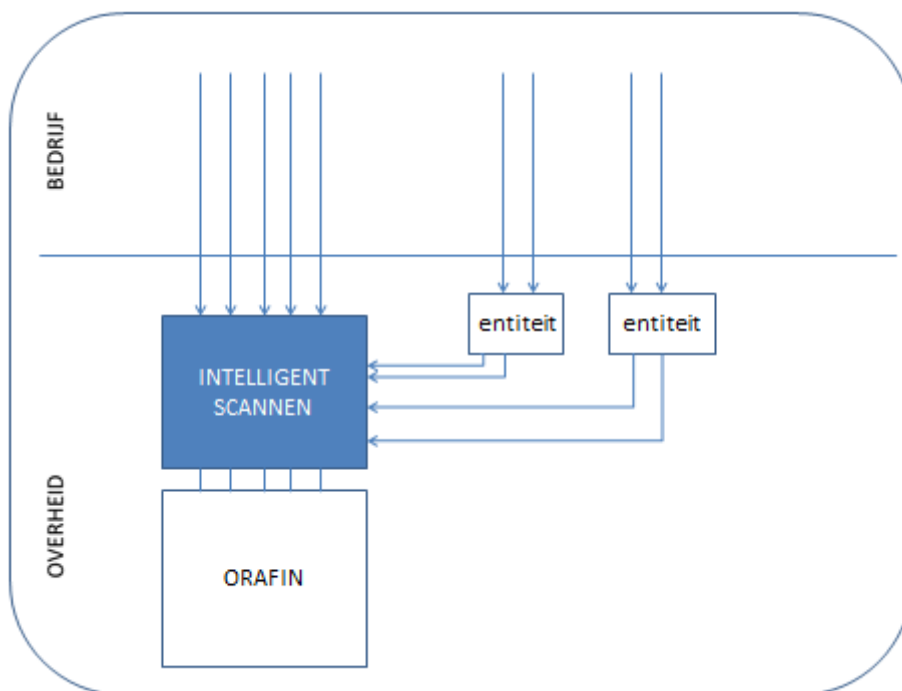
De huidige geplande initiatieven rond optimalisatie van de financiële processen – met name de intelligente scanning en de (digitale) postbus – zijn m.a.w. twee initiatieven die onontbeerlijk zijn om een ideaal e-invoicingproces te realiseren. Het is belangrijk deze optimalisaties dan ook als complementair en *conditio sine qua non* te zien om ooit tot een volledige digitale afhandeling van de factuur te komen.

Alhoewel in hogerstaand schema de factuurstroom zeer divers verloopt betekent dit niet dat er geen efficiëntieverbeteringen mogelijk zijn. In enkele entiteiten die met OraFin werken wordt gebruik gemaakt van scanning van facturen. Het IVA Centrale Accounting zal facturen bundelen om op deze wijze het aantal facturen te reduceren.

2. De intelligente scanning van facturen

Bij de intelligente scanning wordt informatie uit de facturen door middel van optische tekenherkenning (OCR) ingelezen en teruggekoppeld naar het financiële systeem. Deze informatie betreft idealiter het inkooporder en/of informatie over de leverancier, het BTW-nummer, etc. Bij overeenstemming tussen inkooporder en factuur betekent dit dat deze factuur de verdere stroom, aangestuurd vanuit het financiële systeem, in werking stelt. Optimale en snelle afhandeling is dan mogelijk.

De verificatie van de factuur (inhoudelijke goedkeuring) wordt gegeven in het financiële systeem. Dit is natuurlijk cruciaal. Mocht dit niet zo zijn zou immers het financiële systeem, na inscanning, deze factuur terug moeten produceren en overmaken voor verificatie. Dit zou inefficiënt zijn.

Figuur 6: Intelligente scanning bij ontvangst van de factuur.

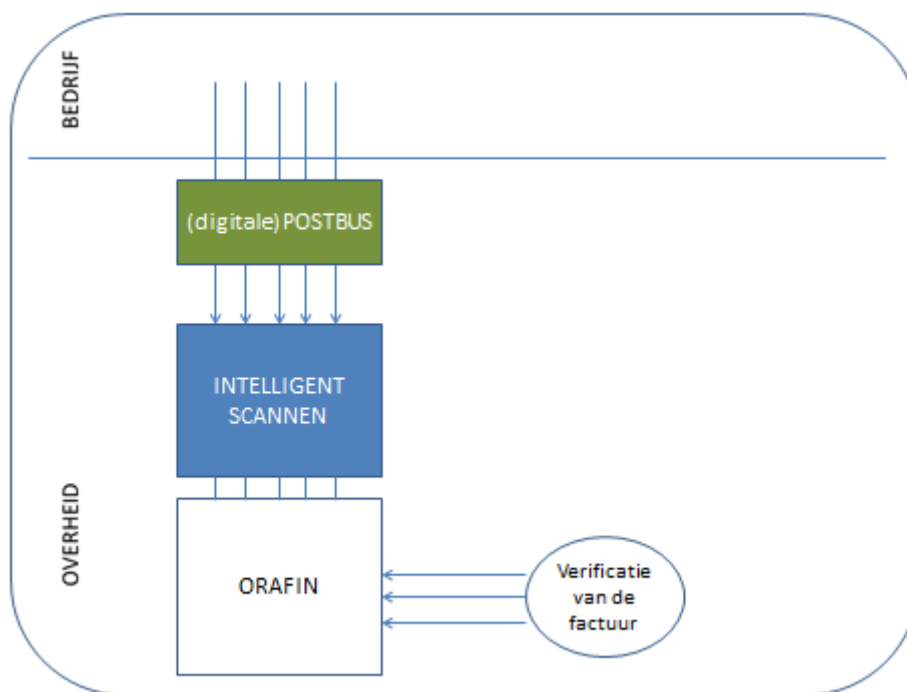
Het project intelligente scanning is in voorbereiding bij het IVA Centrale Accounting.

Waar deze intelligente scanning een snellere verwerking van de facturen mogelijk maakt blijft evenwel het knelpunt dat er te veel tijd zou verloren kunnen gaan om deze facturen in een verwerkingskamer te krijgen. Het heeft immers weinig zin het betaalproces te optimaliseren als belangrijke tijd kan verloren gaan door interne papieren transport van facturen. Het ontvangen van de facturen in een “postkamer” verhelpt dit.

3. De ontvangst van facturen door middel van een (digitale) postbus

De grootste garantie om een factuur zo snel mogelijk in het financieel systeem te krijgen is een aanlevering op een digitale postbus. Dit is wat een e-invoicingplatform doet. Omdat vanzelfsprekend enige tijd zal duren vooraleer alle facturen digitaal aangeleverd worden is het opportuun om tussentijds naar een aanleverpunt voor facturen te evolueren. Dit is een postbus. Naarmate e-invoicing toeneemt wordt dit de digitale postbus.

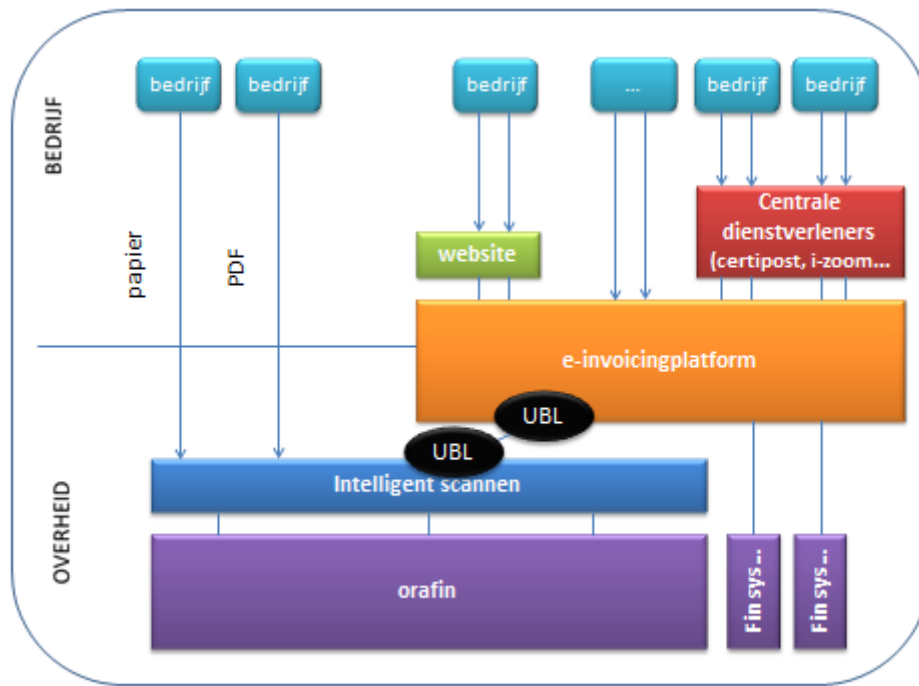
In termen van efficiëntie is het enig criterium: hoe dicht bij de scankamer, hoe beter. Een belangrijke weerstand tegen dit scenario vindt haar oorsprong in het gebruiken van de factuur als verificatie-instrument. Men kan ook stellen: wanneer de entiteit voor deze verificatie een oplossing heeft, er minder weerstand zal zijn tegen het aanleveren van de facturen naar een postbus.

Figuur 7: Aanlevering van facturen door middel van een postbus.

4. Aanleveren en verwerken van de factuur bij aanwezigheid van het e-invoicingplatform

Het aanleveren van en verwerken van de factuur bij het gebruik van het e-invoicingplatform verloopt als volgt.

Figuur 8: De factuurstroom bij aanwezigheid van een e-invoicingplatform.

Bedrijven kunnen op vijf wijzen hun factuur aanleveren.

- Een bedrijf levert dit aan op papier.
- Een bedrijf zendt een email met een PDF-bijlage.
- Een bedrijf geeft de factuurinformatie in op een website gekoppeld aan het e-invoicingplatform.
- Een bedrijf levert de factuurinformatie rechtstreeks aan op het e-invoicingplatform.
- Een bedrijf maakt gebruik van een centrale dienstverlener als Certipost, Isabel,...

De overheid ontvangt deze facturen:

- In een postbus, scant deze intelligent in en levert ze aan in het financieel systeem door middel van geïntegreerde software.
- Ontvangt deze vanuit het e-invoicing platform door haar connectie met dit platform en levert deze aan het financieel systeem af (langs dezelfde geïntegreerde software).

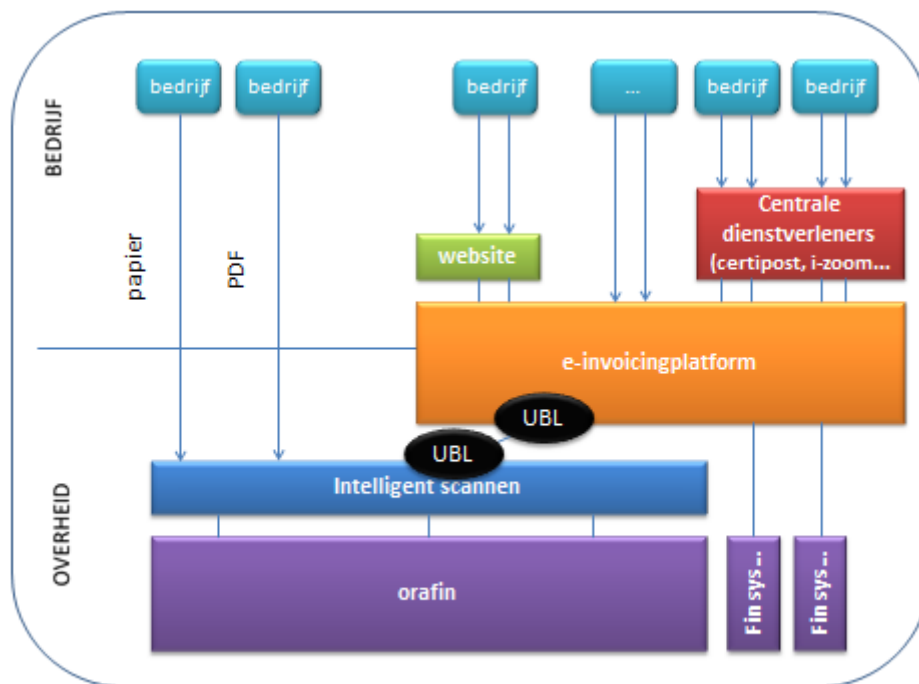
Aan de zijde van de overheid is het cruciaal dat de factuur zo snel mogelijk naar het financiële systeem geleid wordt. Op deze wijze kan het betaalproces geoptimaliseerd worden. Het gebruik van de factuur voor andere doeleinden als het betaalproces, het opstellen van het financieel dossier, de verificatie van de factuur,... is gebannen en vervangen door variante processen (leveringsnota, vorderingsstaat...) die het betaalproces niet hypothekeren.

Afhankelijk van de motivatie van het bedrijfsleven zal het volume dat langs het e-invoicingplatform binnenkomt toenemen en het volume dat via papier of PDF binnenkomt afnemen.

Bijlage 5: Het e-invoicing platform

E-invoicing moet beschouwd worden als een belangrijke evolutie waar het bedrijfsleven en de overheid grote voordelen kunnen bij hebben. Bij gebruik van een e-invoicingplatform wordt factuurinformatie door middel van standaarden (UBL) aangeleverd aan de financiële systemen.

Schematisch kan dit als volgt voorgesteld worden.

Figuur 9: De factuurstroom bij aanwezigheid van een e-invoicingplatform.

Dit proces wordt pas bereikt na optimalisatie van de bestaande financiële processen. Deze optimalisatieprocessen, die er op gericht zijn de ontvangen factuur zo snel mogelijk in het financieel systeem te brengen, zijn dus niet alleen zinvol omdat ze enorme efficiëntiewinsten genereren, maar zijn bovendien voorbereidend op het gebruik van het e-invoicingplatform. Vroeg of laat zal elke entiteit haar financiële processen in dit perspectief moeten aanpassen. De beschrijving van deze tussentijdse stappen – intelligente scanning, digitale postbus – wordt toegelicht in de bijlage 4 van deze nota.